

Kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev.

URADNI LIST

pokrajinske uprave za Slovenijo.

Vsebina:

1. Zakon o merjenju tovornosti ladij (ladjemerstvu).
2. Zakon o luških pristojbinah.
3. Odločba, s katero se izpreminjajo tarifne postavke za izvoz prasičev, masti in izdelkov iz mesa.
4. Odločba, s katero se ukinjajo odbori pri Narodni banki in njenih podružnicah.

- Razglasi osrednje vlade.
Razglasi pokrajinske uprave za Slovenijo.
Razglasi oddelka ministrstva za trgovino in industrijo v Ljubljani.
Razglasi zdravstvenega odseka za Slovenijo.
Razglasi raznih uradov in oblastev.
Razne objave.

Zakoni in kraljevske uredbe.

1.

Mi

Aleksander I.,

po milosti božji in narodni volji
kralj Srbov, Hrvatov in Slovencev,

proglašamo in objavljamo vsem in vsakomur, da je zakonodajni odbor narodne skupščine kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev na podstavi člena 130. ustave sklenil v XIII. redni seji, ki jo je imel dne 24. novembra 1921. v Beogradu, in da smo Mi potrdili in potrjujemo, da je naredbo pomorskega oblastva v Bakru o merjenju tovornosti ladij (ladjemerstvo) z dne 5. novembra 1919., št. 1600, seznamka uredb ministrstva za promet št. 10, «Službene Novine» št. 195/21., izpremeniti in da se glasi:

Zakon

o merjenju tovornosti ladij
(ladjemerstvu).*

I. del.

Merjenje tovornosti vobče.

§ 1.

Vsaka trgovska ladja, bodisi last državljana kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev ali inozemcev, bodisi zgrajena na domačih ali na inozemskih ladjedelnih ali tako preurejena v posameznih sestavnih, da utegne to vplivati na njeno tovornost, se mora izmeriti v jugoslovanskih lukah, da se izračuni po predpisih tega zakona, koliko ton drži.

§ 2.

Odredbe o izvajanju merjenja, kolikor se to nanaša na ladje s palubo in kolikor se dajo te ladje popolnoma izmeriti, se morajo tudi ujemati z veljavnim sistemom ladjemerstva v Veliki Britaniji ter se v vseh delih čim bolj bližati temu sistemu.

§ 3.

Tovornost se ne meri pri ladjah onih držav, v katerih je sestav merjenja isti, ki ga predpisuje ta zakon, in katerih ladjemerski listi (izpričevala o merjenju tovornosti) se priznajo naredboma za veljavne v kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev ali s katerimi se v tem oziru sklenejo posebne pogodbe.

§ 4.

Tovornost ladij se meri z metrsko mero. Deli metra se izražajo v decimetrih in centimetrih.

Deli centimetrov se ne vpoštevajo do pol centimetra ali manj; če pa znašajo nad pol centimetra, jih je računati za cel centimeter.

* Razglašen v «Službenih Novinah kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca» št. 258, izdanih dne 17. novembra 1922. (Prilog XXXVI. — 1922.)

§ 5.

Numerični znesek, ki ga pokaže merjenje, je zakonito določena tovornost izmerjene ladje; pri tem se ulomki do pol tone ne vpoštevajo, preko pol tone pa jih je jemati za celo tono.

O izidu merjenja izda pristojni luški urad ladjemerski list.

§ 6.

Pri parnikih in ladjah, ki jih goni parna ali druga sila, je treba prostor, ki ga zavzema stroj, stalna hranišča kuriva in one prostore, ki služijo za to, da se prevaja delovanje stroja, odbiti od celokupne ladijne tovornosti. Odbitek ne sme presežati 50 % celokupne tovornosti.

Ostali del tovornosti je zakonito veljavna tovornost ladje.

§ 7.

Ladijno tovornost meri zaprisežen ladjemerec v priči uradnika pristojnega luškega urada. Na ladjedelnici se sme tovornost izmeriti šele, ko je ladja popolnoma izgotovljena, da se spusti na vodo. V krajih, kjer ni zapriseženega ladjemerca, izmeri ladjo zaprisežen ladjemerec najbližjega kraja; pristojni luški urad pa sme vendarle dovoliti, da odplove ob takih razmerah ladja v katerokoli domačo luko, kjer posluje zaprisežen ladjemerec. Če priplove ladja, nabavljena v inozemstvu, ali inozemska ladja, razen ladij, omenjenih v § 3., v domačo luko, kjer ni zapriseženega ladjemerca, in če je ne dá lastnik ali poveljnik izmeriti po najbližjem zapriseženem ladjemercu, se zniža tovornost, navedena v ladijnih listinah, na ono tovornost, ki jo predpisuje zakon. Znižano tovornost je smatrati toliko časa za veljavno, dokler ne priplove ladja v drugo domačo luko, kjer posluje zaprisežen ladjemerec.

Pristojbine za merjenje ladijne tovornosti.

§ 8.

a) Za ladje preko 100 ton se plačuje znesek, ki ne sme biti večji od 12 par za kosmato tono.

b) Za ladje od 16 do 100 ton se plačuje znesek, ki ne sme presežati 100 dinarjev. Pristojbine plača lastnik ladje ali njegov namestnik, ko se mu izda ladjemerski list (§ 5.), ki mora biti po predpisih kolkovan. Razen tega mora lastnik ladje ali njegov namestnik poravnati eventualne stroške za pot in hrano zapriseženega ladjemerca.

Za merjenje ladijne tovornosti do všteti 15 ton tovornosti ali ladij brez palube se ne plačuje nikakršna pristojbina.

§ 9.

Ladjemerski listi ladij, izmerjenih po enako se glasečih predpisih, ki so veljali na našem ozemlju, preden je stopil ta zakon v veljavo, veljajo še nadalje.

§ 10.

Sicer pa sme vsak lastnik neizmerjene ladje zahtevati, da se ji določi tovornost z redukcijo, omenjeno v § 7., do tedaj, ko priplove ladja v eno izmed domačih luk, kjer posluje zaprisežen ladjemerec.

II. del.

Predpisi za merjenje trgovskih ladij.

A. Obče odredbe.

§ 11.

Tovornost ladij je meriti po nastopnih pravilih:

I. pravilo. Po tem pravilu se merijo vse trgovske ladje, če se dajo izvesti vse potrebne meritve; izvzemajo se ladje brezpalubnice.

II. pravilo. Po tem pravilu se merijo trgovske ladje, ko bivajo v domači luki, če je njih skladišče založeno s tovorom, da se ne morejo izvesti potrebne meritve po I. pravilu; izvzemajo se ladje brezpalubnice.

III. pravilo. Po tem pravilu se merijo vse trgovske ladje brezpalubnice. One domače ladje, ki so bile izmerjene po II. pravilu, se morajo iznova izmeriti po I. pravilu, čim je mogoče izvesti potrebne meritve.

Domače ladje, ki so pripadale pred vpisom tuji državi, se merijo v onih domačih lukah, kjer posluje zaprisežen ladjemerec, tudi, če velja z državo, ki ji je ladja pripadala prej, vzajemnost glede priznavanja ladjemerskih listov.

B. Celokupna prostornina.

Meritev korita pod zgornjo palubo.

A. Merjenje po I. pravilu.

§ 12.

Če ima ladja eno palubo ali dve, se jemlje za merilno palubo zgornja; če ima več palub, se jemlje za merilno palubo druga paluba od spodaj navzgor.

Dolžina ladje se meri po nje sredi na zgornji strani merilne palube, in sicer od notranje strani notranjega oboja na nosu do notranje strani ladijnega ogrodja na zadnjem koncu (do krmilnih podpor) ali pa, kakor to nanese sklon notranjega oboja na tem ogrodju, na krmnem lesovju; pri tem je za obojnice vselej računati njih srednjo debelino. Od te debeline se odbije toliko, kolikor se ujema s sklonom nosu in krmnega lesa v debelini palube in s sklonom krmnega lesa v tretjini gredne vzbokline. Če je na palubi kaj vzvišenin ali odprtin, jih je pri merjenju dolžine vpoštevati tako, kakor bi ne bilo nič posledkov.

Tako izmerjena dolžina se razdeli na spodaj označeno število enakih delov z ozirom na razred, ki mu ladja pripada.

I. razred:

Za dolžino merilne palube do 15 metrov na 4 enake dele.

II. razred:

Za dolžino preko 15 do 37 metrov na 6 enakih delov.

III. razred:

Za dolžino preko 37 do 55 metrov na 8 enakih delov.

IV. razred:

Za dolžino preko 55 do 69 metrov na 10 enakih delov.

V. razred:

Za dolžino preko 69 metrov na 12 enakih delov. Delilne točke se preneso pravokotno na stopko (lakoto).

§ 13.

Površina povprečnih ladijnih prerezov v vsaki delilni točki se določa tako:

Izmeri se globočina povprečnih presekov, ustrezajočih vsaki delilni točki, od spodnje ploskve desak na merilni palubi do zgornjega roba stopke; od te globočine se odbijeta srednja debelina notranjega oboja in pa tretjina gredne vzbokline; preostanek je globočina preseka.

Če je na merilni palubi kaj presledkov, se merijo globočine od črte, ki si jo je misliti potegnjeno v smeri, kakor gre spodnja ploskev merilne palube, in s katero bi se ta ujela, ko ne bi imela nobenega presledka.

Če se ugotovi na ladji z dvojnimi dnom, namenjenim za vodni pritežek, da se prostor nad zunanji (spodnji) in notranji (zgornji) ploščami dvojnega dna ne dá rabiti za nakladanje tovora, živeža ali kuriva, se izmeri globočina onih povprečnih presekov, ki pridejo nad dvojno dno, do zgornjega dela notranje (zgornje) plošče dvojnega dna, in ta zgornji del se smatra za podnico globočine.

Če se dvojno dno ne razteza na vso ali na skoro vso dolžino ladje in če zgornja ploskev dvojnega dna ne leži v neprekinjeni in pravilni črti od krme do sprednjega konca ali če so na zgornji ploskvi dvojnega dna druge nepravilnosti, mora ladjemeres po nadrejenem luščen uradu zaprositi za navodila o podrobnejšem postopku.

Če višina preseka ne preseza pet metrov, se razdeli vsaka izmed dobljenih višin na štiri enake dele; potem se izmerijo notranje širine presekov, ki se ujemajo z vsako posamezno delilno točko, in pa širine na zgornjem in spodnjem koncu višine. Pri tem se jemlje, da gre vsaka meritev do srednje debeline onega dela notranjega oboja, ki je med delilnimi točkami.

Za vsak povprečni presek se zaznamujejo širine odzgoraj navzdol z zaporednimi številkami od 1 do 5. Druga in četrta širina se pomnoži s 4, tretja pa z 2.

Vsota teh zmnožkov prve in pete širine se pomnoži s tretjino skupnega razstoja širin.

Zmnožek kaže površino dotičnega povprečnega preseka.

Če pa preseza višina pet metrov, se razdeli na šest enakih delov in vodoravne širine se izmerijo tako kakor zgoraj.

Za vsak povprečni presek se zaznamujejo izmerjene širine odzgoraj navzdol z zaporednimi številkami od 1 do 7.

Druga, četrta in šesta širina se pomnoži s 4, tretja in peta pa z 2. Vsota zmnožkov s prišteto prvo in sedmo širino se pomnoži s tretjino skupnega razstoja širin.

Zmnožek kaže površino dotičnega povprečnega preseka.

§ 14.

Ko so se izračunile površine povprečnim presekom vseh delilnih točk, se izračuni tovrnost tako-le:

Površine povprečnih presekov se zaznamujejo z zaporednimi številkami 1, 2, 3 itd., kjer pomeni številka 1 presek na sprednjem koncu dolžine, zadnja številka pa presek na zadnjem koncu dolžine, na krmi ladje.

Potem se pomnoži površina drugega in vsakega nadaljnega preseka, zaznamovanega s sodo številko, s 4, površina tretjega in vsakega nadaljnega preseka, zaznamovanega z liho številko, pa z 2, razen prvega in poslednjega. Vsoti zmnožkov se prištejeta površini prvega in poslednjega preseka; skupna vsota se pomnoži s tretjino skupnega razstoja presečnih ravnin in z množiteljem 0-353.

Rezultat daje po I. pravilu tovrnost ladje pod merilno palubo.

§ 15.

Če ima ladja, določena za merjenje, več nego dve palubi, se izračuni posebe tovrnost onih prostorov, ki leže med vsako palubo nad merilno palubo, ter se prišteje oni tovrnosti, ki se je določila na predpisani način (§§ 12., 13. in 14.) za prostor pod to palubo.

Da se določi, kolika je tovrnost prostora med dvema palubama, se izmeri v polovični višini med njima dolžina od notranje strani notranjega oboja pri nosu do notranje strani notranjega oboja ob ladijnem ogrodju na krmi ter se razdeli na toliko enakih delov, na kolikor delov se je razdelila merilna paluba.

Nato se zopet v polovični višini med obema palubama izmeri notranja širina tega prostora na vsaki delilni točki.

Vse te izmerjene širine se zaznamujejo z zaporednimi številkami 1, 2, 3 itd. od sprednjega proti zadnjemu koncu.

Druga in vsaka nadaljnja širina, zaznamovana s sodo številko, se pomnoži s 4, tretja in vsaka nadaljnja širina, zaznamovana z liho številko, razen prve in poslednje, pa z 2; vsoti teh zmnožkov se prištejeta prva in poslednja širina. Skupna vsota, pomnožena s tretjino skupnega razstoja presekov in s srednjo razdaljo obeh palub in pa z množiteljem 0-353, daje tovrnost prostora med rečenima palubama.

§ 16.

Če se meri po I. pravilu železna ladja, se jemljejo v poštev notranji dolžinski ali diagonalni oboji, kakor da je vsa ladja v notranjščini z njimi popolnoma obita.

Če ni notranjega oboja, ali če oboj ni stalen, se merijo širine do notranje strani reber ali zunanjih desak.

B. Merjenje po II. pravilu.

§ 17.

Dolžina.

Pri ladjah z eno palubo se izmeri dolžina na palubi od notranje strani nosu do notranje strani osovine.

Pri ladjah z dvema ali več palubami se izmeri dolžina na najvišji palubi in na oni palubi, ki je neposredno pod njo, istotako od notranje strani nosu do notranje strani osovine in vzame se njiju srednja vrednost.

Če se ne more izmeriti druga dolžina, se določi srednja dolžina tako, da se od dolžine na zgornji palubi odšteje toliko, kolikor je sklona nosu in osovine do polovične višine med obema palubama.

Širina.

Pri ladjah enopalubnih se meri širina na palubi vzdolž glavnega bruna v smeri nad zunanji strani reber, pri čemer je misliti, da je ladja zunaj brez oboja. Pri ladjah z dvema ali več palubami se izmeri širina prav tako, toda vzdolž glavnega bruna one palube, ki je neposredno pod najvišjo palubo.

Če se širina ne more izmeriti v tej leži, se izmeri na zgornji palubi v smeri vzdolž glavnega bruna med zunanji strani reber; iz te širine se, kakršne oblike je pač ladja, izračuni širina, ki bi jo imela ladja na zgorajem delu druge palube, šteto odzgoraj navzdol.

Višina.

Višina se meri pri glavnem brunu največje palube od notranje strani zunanjih desak, najbližjih hrbtnici, do zgornjega roba omenjenega bruna.

Če se višina ne dá izmeriti na zgoraj navedeni način, se določi tako, da se spusti svinčnica v cev navpične sesaljke.

§ 18.

Zmnožek treh dimenzij (dolžine, širine in višine), pomnožen z množiteljem 0-22, izraža tovrnost po II. pravilu za prostor pod zgornjo palubo.

C. Merjenje po III. pravilu.

§ 19.

Dolžina se meri od notranje strani nosu do notranje strani osovine v smeri vzdolž ravnine, ki tvori zgornjo omejitev ladje in zapira prostor, katerega je treba izmeriti.

Širina se izmeri med zgornjimi robovi glavnega rebra v smeri do njih zunanjih strani, pri čemer si je misliti ladjo zunaj brez oboja.

Višina se meri sredi ladje pri glavnem rebri od notranje strani hrbtniških desak, ki so hrbtnici najbližje, do ravnine, ki si jo je misliti ležečo nad zgornjimi robovi rebra.

§ 20.

Od višine, izmerjene po § 19., se odbije njena petina, ostanek pa se pomnoži z dolžino in širino ladje.

Zmnožek, pomnožen z množiteljem 0-22, kaže tovrnost po III. pravilu.

Merjenje naprav na najvišji palubi.

§ 21.

Ko se izračunava prostornina stalnih pokritih in zaprtih naprav, ki so na najvišji palubi, je ravnati tako:

Če so stene naprav krive ploskve, se izmeri srednja notranja dolžina. V polovični višini se izmerijo tri notranje širine, t. j. po ena na vsakem koncu, tretja pa sredi dolžine.

Obema krajnjima širinama se prišteje štirikratna srednja širina in skupna vsota se pomnoži s tretjino

skupnega razstoja teh širin. Ta zmnožek, pomnožen z višino in množiteljem 0-353, dá tovrnost izmerjenega prostora.

Pri ladjah z okroglo krmo se izmeri zadnja širina polpalubne kajute ali prostora med palubama v oni leži, v kateri bi se merila, ko bi bila krma ploska.

Če so stene ravne ploskve, je izmeriti notranjo srednjo dolžino, širino in dolžino; izmerki se pomnože drug z drugim in z množiteljem 0-353; zmnožek dá tovrnost prostora.

Če ima zgornja paluba presledek in se nad njo dviga polpalubna kajuta, se izmeri višina te kajute od spodnje strani desak najvišje palube do spodnje strani palubnih desak polpalubne kajute.

§ 22.

Vse stalne pokrite in zaprte naprave, kar jih je na zgornji palubi, se morajo razen v spodaj navedenih izjemah, pristeti k celokupni prostornini, tako tudi oni prostori na zgornji palubi, ki tvorijo okvir za vrata skladiščnih prostorov, čim preseza njih prostornina $\frac{1}{2}$ % prostornine vse ladje.

Za stalne pokrite in zaprte naprave na zgornji palubi je smatrati vse prostore, zaščitenе zoper morje in slabo vreme tako, da se dado uporabljati za nameščanje živeža, potnikov ali moštva.

Izjeme od tega občega pravila so:

- Vsi pokriti in zaprti prostori, kjer so nameščeni stroji za pogon krmila, prostor za veliki navoj in za priprave, s katerimi se ravna sidro, če niso večji od onih, ki se zahtevajo za take namene.
- Vsaka naprava na zgornji palubi, postavljena za zaščito palubnih potnikov zoper morje in slabo vreme.
- Kuhinja in prostor, ki služi za prekanjanje vode, če nista večja od tega, kar se zahteva, da je zaščiten kuhar, ko pripravlja jedi, ali strojniki, ko prekaplje vodo za potnike in moštvo.
- Primerno velika stranišča, ki so določena za častnike in za moštvo; na ladjah, urejenih zlasti za potnike, mora biti razen tega še po eno stranišče za vsakih 50 oseb.

C. Odbitki od celokupne prostornine in določanje čiste prostornine.

§ 23.

Iz celokupne prostornine, dobljene na podstavi meritev po navodilih spredaj stoječih paragrafov, se določi čista prostornina, če se odbijejo deli, specificirani v §§ 24., 25. in 26. Izvzemati pa se smejo samo oni prostori, ki so bili že prej vračunjeni v celokupno prostornino.

Odbitki za ladje jadrenice.

§ 24.

1.) Prostori, ki so izključno urejeni za nastanitev moštva, ne glede na njih ležo, če namreč ustrezajo nastopnim pogojem:

- Urejeni morajo biti tako, da ima vsak posamezni mož primerno posteljo in prostor, kamor spravlja svoje stvari; razen tega morajo biti opremljene z zadostno ventilacijo.
- Na ladjah dolge in velike obalne plovitve mora imeti stanišče vsake osebe, ki pripada moštvu, površino vsaj 1-11 kvadratnega metra (12 angleških kvadratnih čevljev), izmerjenih na palubi, in prostor vsaj 2-038 kubičnih metrov (72 angleških kubičnih čevljev).

2.) Vsak prostor, ki služi poveljniku izključno za stanišče, najsi je ta prostor kjerkoli.

3.) Prostori, določeni izključno za oskrbovanje krmila, velikega navoja, priprav za dviganje in spuščanje sidra, če so ti prostori pod zgornjo palubo; če so pa na tej palubi, se po § 12. a) ne všttevajo v celokupno prostornino.

4.) Prostori za čuvanje morskih kart, znakov in navigacijskih instrumentov in prostori, kjer ima voditelj ladje spravljen ladijne stvari, ne glede na njih ležo.

5.) Prostor, ki ga zavzemata pomožni stroj in kotel, če sta spojena z glavnimi sesaljkami ladje. Če pa je pomožni stroj nameščen v zaprtem prostoru na zgornji palubi ter se po § 22. a) ta prostor ni vračunil v celokupno prostornino, se tudi ne sme odbiti od te. V vseh drugih primerih se prostor za pomožni stroj odbija od celokupne prostornine.

6.) Vsak ločeni prostor, ki služi izključno za hranišče jader; vendar ne sme odbitek tega prostora presežati $2\frac{1}{2}$ % celokupne ladijne prostornine.

Odbijanje zgoraj navedenih prostorov mora dovoliti dotični luški urad, ki preizkusi, ali ustrezajo

glede razsežnosti, gradnje in svrhe, kateri so namenjeni, in ali je znotraj ali zunaj vsakega teh prostorov prirejen napis, ki znači, čemu služijo in pa, da se ti prostori res tudi rabijo v navedene namene.

Odbitki za parnike.

§ 25.

I. Isti odbitki kakor za jadrenice, ustanovljeni v § 24., razen odbitka, navedenega v točki 6. za prostore, ki so določeni za hranišče jader.

Če je pomožni stroj in njegov kotel v prostorih glavnega stroja in če funkcionira pomožni stroj v zvezi z glavnim strojem, ki proizvaja gonilno silo ladje, je prostor, ki ga zavzema pomožni stroj in njegov kotel, del prostora za glavni stroj in se za tegadelj ne sme odbiti še posebe.

II. Odbitek za prostor, ki ga zavzema gonilna sila in ki se izračunava tako-le:

a) Za parnike na kolesa, pri katerih znaša vsebina pravega prostora za stroj, t. j. prostora, ki ga izključno zavzemajo kotli, parni stroji in ostali stroji, potrebni za njih pravilni obrat (izključivši hranišča za premog ali skladišča drugega kuriva, nadalje prostore za živež in stanišča, ki so v prostorih za stroje in kotle), več nego 20 % in manj nego 30 % celokupne ladijne prostornine, se izračuni odbitek s 37 % celokupne prostornine; za parnike na vijak, pri katerih znaša tovrnost rečenega prostora več nego 13 % in manj nego 20 % celokupne ladijne prostornine, se računata odbitek z 32 % celokupne prostornine.

b) Če je zgoraj navedeni strojni prostor tako majhen, da znaša pri parnikih na kolesa 20 % celokupne ladijne prostornine ali manj in pri parnikih na vijak 13 % ali manj, odredi pomorsko oblastvo preračun odbitka ali po načinu, ki je popisano pod a), ali pa tako, da postavi ta odbitek pri parnikih na kolesa z izmero $1\frac{1}{2}$, pri parnikih na vijak pa z izmero $1\frac{3}{4}$ resnične tovrnosti strojnega prostora.

V vseh primerih, kjer so strojni prostori tako majhni, da je pomorskemu oblastvu na izvolji zgoraj omenjena določitev, mora ladjemerec odbijati pri parnikih na kolesa eno in pol, pri parnikih na vijak pa eno in tri četrtine resnične tovrnosti strojnega prostora, če ne prejme od pomorskega oblastva izrečne naredbe, naj meri drugače.

c) Če pa je resnični strojni prostor tolik, da znaša pri parnikih na kolesa 30 % ali več celokupne ladijne prostornine, pri parnikih na vijak pa 20 % ali več, ima lastnik ladje pravico, sprejeti ali zgoraj navedeni 37%ni, odnosno 32%ni odbitek, ali pa, če se mu zdi primerno, pri parnikih na kolesa odbitek z izmero $1\frac{1}{2}$ in pri parnikih na vijak z izmero $1\frac{3}{4}$ resnične tovrnosti strojnega prostora.

V primerih, kjer dopušča velikost prostorov lastniku ladje takšno določitev, a lastnik ne uporabi te pravice, preračuni ladjemerec odbitek po percentualnem pravilu, t. j. s 37 % pri parnikih na kolesa in z 32 % pri parnikih na vijak.

č) Pri meritvi resničnega strojnega prostora, t. j. prostora, ki ga dejansko zavzemajo kotli in parni stroji in ki je potreben za njih obrat, je ravnati tako-le:

Najprej se izmeri srednja globočina prostora od njegovega vrha do notranjega oboja tik stopke. Nato se izmerijo tri, ali če je treba, tudi več nego tri širine prostora na njegovi polovični globočini, in sicer: po ena širina na obeh koncih in ena na sredi dolžine; potem se vzame povprečna vrednost teh širin in nato se izmeri srednja dolžina prostora med mejami njegove dolžine, izključivši one dele, če jih je kaj, ki jih resnično ne zavzemajo stroji, niti niso potrebni za njih ustrežni obrat; vse tri dimenzije dolžine, širine in globočine se pomnože druga z drugo in zmnožek dá kubično vsebino prostora pod najvišjo točko.

Glede dolžine resničnega strojnega prostora se opozarja, da se sme izmeriti samo ona dolžina, ki je potrebna za postavitve strojev in kotlov, z dodatkom onega prostora, ki je potreben, da se more, če so rešetke ognjišča postavljene vzdolž ladje, ogenj netiti v smeri ladijne dolžine neovirano po strojih; to se dá ceniti primeroma na 30 centimetrov več, nego znaša dolžina rešetke, ali vse skupaj na 1.5 do 2.7 metrov. Če so pa rešetke ognjišča postavljene v povprečni smeri ladje, ni k dolžini ničesar dodajati.

Nato se izmeri kubična vsebina onega prostora ali več prostorov, če jih je kaj določenih za uporabo stroja ali za pristop luči in zraka,

tako, da se pomnoži dotična dolžina, globočina in širina. Ta kubična vsebina se prišteje k omenjeni kubični vsebini strojnega prostora.

Oni del prostora nad strojem, ki je nad zgornjo palubo in ki je določen za stroj ali za pristop luči in zraka, se vračuni v prostor, ki ga zavzema gonilna sila, samo, če za to lastnik ladje pismeno naprosi pri luškem uradu.

Vendar pa se ne glede na tako prošnjo ta del ne sme vračunavati, če ni bil že prej vračunjen pri merjenju celokupne prostornine in če se je pri tej priliki ugotovilo, da ima ta prostor utresno razsežnost in da je zgrajen varno in zaščiten zoper morje in da se ne more rabiti v noben drugi namen nego za stroj ali za pristop luči in zraka k stroju in kotlom ladje.

Za najvišjo točko glavnega strojnega prostora, od katere se meri njegova globočina, se umeva spodnji del palube ali pa, če so stranske stene zakrivljene navzgor, točka ali višina, kjer ta krivina neha.

Če so na ladji, na kateri se morajo izmeriti navedeni prostori, stroji in kotli nameščeni v ločenih prostorih, se izmeri vsebina vsakega takega prostora na isti način po zgoraj navedenih pravilih in posamezni izmerki se seštejejo.

Pri parnikih na vijak je poleg tega prišteti kubično vsebino tunela za vijačno vreteno ali pa, če jih je več, kubično vsebino vseh tunelov, ki jih je smatrati za dele strojnega prostora. Ta kubična vsebina se izračuni, če se pomnoži srednja dolžina s širino in globočino tunela.

Vsota zgoraj navedenih prostorov, ki kaže kubično vsebino prostora, katerega stroj resnično zavzema, pomnožena z 0.353, daje tovrnost tega prostora.

d) Najsi je obseg prostora, ki ga stroj resnično zavzema, kakršenkoli, izmeriti se mora vselej že zaradi tega, da se ugotovi, ali naj se odbitek za gonilno silo preračuni po zgoraj navedenem pravilu II. a) o postopku ali pa po II. pravilu z $1\frac{1}{2}$, odnosno z $1\frac{3}{4}$ resnične tovrnosti strojnega prostora, katera izhaja iz meritve.

§ 26.

Pri vlačilnicah in jahtah se odbitek za prostor, ki ga zavzema gonilna sila, ne omejuje na 50 % celokupne ladijne prostornine.

§ 27.

Če zahteva lastnik ladje, se sme odbitek za prostore strojev, kotlov in za hranišča premoga določiti tudi po nemškem sistemu.

Č. Dolžnosti, ki jih imajo ladjedelec, lastnik ladje in poveljnik glede merjenja ladijne tovrnosti.

§ 28.

Meritev prostora pod merilno palubo take ladje, ki se še gradi, se mora pričeti takoj, ko se je položila paluba, in ladjedelec je dolžan, o tem pravočasno obvestiti ladjemerca.

Če se na domačih ladjedelnih grade ladje s posebnimi sestavinami, kakor n. pr. ladje z dvojnimi dnom ali z razdeljenimi skladišči za vodni pritežek, mora lastnik ladje ali ladjedelec vsaj štiri tedne pred meritvijo ladjemercu vročiti s pridejanim merilom opremljene načrte povprečnega in podolžnega preseka, iz katerih se ugotovi, kako je dvojno dno sestavljeno, kolika mu je razsežnost, oblika, in drugo.

§ 29.

Pri meritvi ladje mora ladjedelec, lastnik ali poveljnik ladje ali osebno ali pa po svojih ljudeh pomagati, da se meritev opravi.

Če ladjemerec zahteva, morajo istotako popolnoma ali deloma izprazniti ladijno skladišče; brez dovolitve uradnikov, ki jim je meritev poverjena, ne smejo v še neizmerjene prostore jemati ne tovora ne pritežka.

§ 30.

Če se rezultat prve meritve izpremeni s predelavo ladje, je treba v izpremembah, izvedenih na domači ladjedelnici, poročati luškemu uradu; če pa so se izvršile predelave v inozemstvu, mora poveljnik o tem pismeno poročati luškemu uradu prve domače luke, v katero priplove.

Meritev se mora takrat opraviti iznova.

§ 31.

Čim je prestal razlog, zaradi katerega se je ladja izmerila po II. pravilu, mora lastnik ladje ali poveljnik obvestiti ladjemerca, da izmeri ladjo po I. pravilu.

§ 32.

Dolžnosti, omenjene v § 30., veljajo tudi, če so se zgodile izpremembe v ukorišcanju onih prostorov, ki so bili po predpisih §§ 24., 25. in 26. odbiti od celokupne prostornine.

Zlasti se ne prizna ladjemerski list parnikom do tedaj, dokler se strojni prostor ne izmeri iznova, če so se v njem izvedle izpremembe bodisi glede dolžine, bodisi glede kubične vsebine, ali če so se v takem prostoru napravile kajute za stanovanje ali izvedle izpremembe v hraniščih premoga, itd.

§ 33.

Prostor, ki je določen za stroj, se ne sme rabiti za nakladanje tovora ali živeža, v prostorih za moštvo pa se ne sme devati ne blago ne zaloga nikakršne vrste, če ni osebna last moštva in če ne služi za uporabo na potovanju.

§ 34.

Prekrške odredb §§ 28. do 33. kaznujejo luški, odnosno kr. konzularni uradi v denarju do 200 dinarjev; ta kazen se steka v pomorski ubožni zaklad.

Ob neizterljivosti se izpreminjajo denarne kazni v kazen zapora po en dan za znesek 22 dinarjev, vendar pa nikoli preko 15 dni.

Zoper razsodbo prve stopnje je dopusten priziv v 15 dneh na pomorsko oblastvo.

Če pomorsko oblastvo potrdi prvostopno razsodbo, četudi morda olajša kazen, nadaljnji priziv ni dopusten.

E. Merske pristojbine.

§ 35.

Ob izdaji ladjemerskega lista mora lastnik ladje ali njegov namestnik (§ 5. zakona) plačati poleg zakonitega kolka še te-le merske pristojbine, in sicer: če se je opravila meritev po I. pravilu, po 20, če se je opravila po II. pravilu, pa 40 par. Za merjenje ladje palubnice s tovrnostjo od 16 do 100 ton je določena merska pristojbina 20 dinarjev za merjenje po I. pravilu in po 10 dinarjev za merjenje po II. pravilu.

Samo za merjenje zaprtih prostorov na najvišji palubi in za preračunitev odbitkov za prostore moštva je določena merska pristojbina 4 par, samo za merjenje strojnega prostora pa 8 par za vsako tona izmerjenega prostora; toda pripominja se, da ne sme biti merska pristojbina nikoli manjša od 10 dinarjev.

Razen tega mora lastnik ladje ladjemercu in uradniku, ki prisostvuje merjenju, povrniti eventualne potne stroške.

III. del.

Postopek pri merjenju.

§ 36.

Za izvajanje zakona o merjenju ladijne tovrnosti imenuje pomorsko oblastvo po potrebi pri luških uradih v onih lukah, kjer to zahteva brodarstvo ali ladjedelska industrija, primerno število zapriseženih ladjemercev.

§ 37.

Ladjemerci poslujejo v ladjemerskih stvarih kot tehnični organi onih luških uradov, pri katerih so nameščeni. Vendar nimajo kot taki značaja stalnih državnih uradnikov; pomorsko oblastvo jih lahko vsak čas razreši njih službe, bodisi na njih lastno prošnjo, bodisi zaradi ukinitve take službe, bodisi zaradi dokazane nepravilnosti v službenem poslovanju.

§ 38.

Za pridobitev ladjemerskega mesta se zahteva:

- državljanstvo kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev;
- dovršeno dvajseto leto starosti;
- neoporečno vedenje;
- stalno bivališče v neposrednjem okolišju luškega urada, pri katerem je zaproseno mesto ustanovljeno;
- uspešno opravljeni izpit, predpisan v § 39. tega zakona.

§ 39.

Zaradi opravljanja predpisanega izpita se mora prosilec po luškem uradu, v čigar okolišju ima svoje stalno bivališče, obrniti s prošnjo na pomorsko oblastvo. Prednost gre onim kandidatom, ki so inženjerji ali ladjedelci ali ki so dovršili ladjedelske nauke.

Izpit se opravlja pri pomorskem oblastvu v času, ki se kandidatu priobči za vsak primer posebe, pred

komisijo, ki ji predseduje navtični nadzornik. Izpit je pismen in usten ter obseza tudi praktični del, namreč:

- točno znanje štirih osnovnih računov s celimi števili in z ulomki;
- natančno znanje imen, oblike in leže kakor tudi namena raznih delov, iz katerih je sestavljeno ladijno korito;
- točno znanje predpisov o merjenju, ki jih ustanavlja naredba pomorskega oblastva z dne 5. novembra 1919., št. 1600.

Pomorsko oblastvo sme oprostiti omenjenega izpita one kandidate, ki so usposobljeni za ladjedelske inženjerje.

§ 40.

Kandidatu, ki je opravil izpit z dobrim uspehom, dá pomorsko oblastvo ustrezno izpričevalo, ki ga mora priložiti svoji prošnji za pridobitev uradniškega mesta za merjenje ladijne tovnosti kot dokazilo, da zadošča zahtevam, določenim v § 38., sl. d), tega zakona.

Za ta izpit ne plača kandidat nobene pristojbine razen dvodinarskega kolka za izpričevalo.

§ 41.

Ladjemerca zapriseže po njegovem imenovanju oni luški urad, pri katerem je nameščen. Luški urad ga zapriseže po priloženem obrazcu ter vroči prispežnico pomorskemu oblastvu.

§ 42.

Merske pristojbine pripadajo ladjemercu.

§ 43.

Potrebne priprave in obrazce za izračunavanje izdaja strokovnjaku brezplačno za vsak primer posebe pomorsko oblastvo.

Luški urad dodeli ladjemercu vselej luškega pilota, da mu nosi priprave in da mu, če je treba, pomaga pri merjenju.

§ 44.

Pristojbina za hrano in potne stroške, ki jih mora plačati lastnik ladje, se ustanavlja s 6 dinarji na dan, poleg tega s poravnavo potnih stroškov po ceni prevoznih sredstev prvega razreda na parnikih.

Merske priprave.

§ 45.

Metrška vrvica.

Za merjenje dolžine, širine in večkrat tudi globočine se uporablja metrska vrvica, t. j. primeroma 1½ cm široka in 25 m dolga platnena vrvica, ki mora biti izgotovljena tako, da mokrota čim manj vpliva nanjo.

Ena stran vrvice je razdeljena na metre, decimetre in centimetre, druga pa samo na metre. Na koncu vrvice pri ničli je kovinast obroček, s katerim se pripenja končni del vrvice. Obroček je prirejen tako, da je ničla na nasprotni strani one, za katero je vrvica privezana.

Metrška vrvica je vložena v usnjeno škatlico, iz katere se s pritezanjem obročka odvíja, in s posebno medeno ročico, pritrjeno na sredi škatlice, navija.

Ko se metrska vrvica odvíja, je treba paziti, da se ne vozla; zato se mora obroček natekniti na prst ali pa držati med prsti. Ko se metrska vrvica navija, se preprečuje njeno vozlanje tako, da se drži palec ene roke na odprtini, z drugo roko pa se suče ročica; s palcem se občuti vsak zavoj vrvice. Na ta način se tudi vrvica trdno ovije okoli osi, na katero se navija; drugače bi se utegnulo zgoditi, da se ne bi vsa navila v škatlico.

Z metrsko vrvico se izmeri kakršnakoli dolžina tako, da se pritrji obroček na enem koncu dotične dolžine, na drugem koncu pa se vrvica nategne tako, da ne dela krivulje; pri merjenju dolžin, večjih od deset metrov, je treba vrvico na sredi podpreti.

Metrsko vrvico je treba časih preizkusiti, ali je točna; v ta namen se popolnoma odvíje iz škatlice, od enega do drugega konca pa se ji s prsti poravnajo zavoji, ki nastajajo, ko se vrvica navija okoli osi; potem se primerja od treh do treh metrov z dolžino, točno izmerjeno z normalnim metrom, pri čemer se drži vrvica napeta kakor pri merjenju. Znatne razlike se morajo zabeležiti in vračunavati pri prihodnjih meritvah. Če je metrska vrvica mokra, jo je treba otrepi s suho in mehko sukneno krpo ter jo položiti na zrak za daljši ali krajši čas, kakršne so pač atmosferske razmere, in jo nekoliko močneje nategniti med palcem in kazalcem.

§ 46.

Metrski drog za merjenje globočine.

Za merjenje globočine povprečnih presekov in za določitev točk, pri katerih je treba meriti njih širine, se uporablja metrski drog, sestavljen iz dveh lesenih, enako dolgih palic, ki se pomikata druga nad drugo.

Te palice se pomikata druga nad drugo, dokler ne dosežeta zaželene višine; če je treba, ju je pritrčiti s posebnim vijakom.

Ena izmed palic, in sicer stalna, je razdeljena na metre, zaznamenovane odspodaj navzgor; stanovitna višina se prečita tako, da se pogleda, kateri črtici na metrski razdelitvi nepremične palice ustreza kazalo, ki je pritrjeno na spodnjem koncu premične palice.

Višine, manjše od dveh metrov, se izmerijo s kakršnokoli palico ali z metrsko vrvico, na kateri je označena metrska razdelitev.

§ 47.

Vilice za podpiranje metrske vrvice pri merjenju širine.

Metrsko vrvico, s katero se merijo razne širine povprečnih presekov, je treba držati na ustrezni višini dobro napeto in v zaželeni smeri z dvoje vilicami; na ene vilice se pritrji obroček metrske vrvice, skozi druge pa naj teče vrvica.

Tudi na vilicah je označena metrska mera, da je mogoče o priliki uporabiti tudi vilice.

§ 48.

Neposrednje priprave.

Neposrednje priprave so: osovina, navadno šestilo in kotomer.

Postopek pri merjenju.

§ 49.

Gredna vzboklina.

Ko se meri ladja, je treba najprej določiti gredno vzboklino.

Najenostavnejši je ta-le način:

Na najširšem kraju ladje se postavi na merilni palubi navpično dvoje vilic, ene na desnem in druge na levem boku ladje, med njimi pa se v enaki razdalji od njih spodnjega konca nategne konopec.

Na najvišjem kraju palube se izmeri razstoj konopca od palube; ta razstoj se potem odbije od razstoja konopca in spodnjega konca vilic; dobljena razlika dá gredno vzboklino.

§ 50.

Dolžina merilne palube.

Meri se vzdolž najvišje njene osi v zadostni vzporedni razdalji od ravnine ladijne simetrije, da se je moči s tem izogniti vsaki zapreki, ki je na poti.

Končni točki te vzporedne črte se morata označiti na sprednjem koncu in na krmi, od njiju pa je treba potegniti pravokotnico na črto ladijne simetrije. Potem se vzame razdalja od točk, v katerih te pravokotnici sečeta črto ladijne simetrije, na sprednjem delu do notranje strani notranjega oboja nosu, na krmi pa do notranje strani notranjega oboja, odbivši predpisani znesek, ki se ujema z nosom in osovino v palubni debelini in s sklonom krme v tretjini gredne vzbokline.

Te dve razdalji, prišteti k dolžini, vzeti vzporedno z dolžinsko osjo med obema pravokotnicama, dasta iskano dolžino merilne palube.

Merjenje se opravlja najtočneje z metrsko vrvico; če pa je na dolžini palube kaj zaprek, ki se ne dajo odpraviti ob merjenju, se mora izmeriti dolžina na najboljši mogoči način v raznih odsekih.

§ 51.

Delilne točke po dolžini in leža povprečnih presekov.

Dolžina merilne palube, izmerjene na zgoraj navedeni način, se razdeli na toliko enakih delov, kolikor jih ustreza razredu, ki mu ladja pripada (§ 12. zakona); delilne točke, ki kažejo ležo povprečnih presekov, pa se označijo s kredo na merilni palubi ter vračunijo tako, kakor je ustanovljeno v zakonu (§ 14.).

Če pada osrednja delilna točka tja, kjer je odprtina, se prenese pravokotno v skladišče na stopko.

Če ne pada v odprtino, se potegne pravokotnica iz ene delilne točke skozi glavno odprtino v palubi na stopko; od te točke na stopki, v katero pada pravokotnica, se prenese na stopko razdalja, ki jo ima ta pravokotnica od delilne točke in ki se izmeri

na palubi, in tako se dobi v notranjščini ladje leža osrednjega preseka; točke za druge povprečne preseke se dobe na stopki tako, da se od osrednjega povprečnega preseka prenese skupne razdalje med povprečnimi preseki proti krmi in sprednjemu koncu.

Točke na stopki se zaznamenujejo z zaporednimi številkami povprečnih presekov, katerim pripadajo.

§ 52.

Globočina povprečnih presekov.

Globočina osrednjega povprečnega preseka se meri z metrskim drogom, ki se drži vzporedno z ravnino ladijne dolžine in pravokotno na hrbtnico.

Globočina se meri tako, kakor je predpisano v § 13.

Globočine drugih povprečnih presekov se merijo na isti način; paziti je treba, da stoji metrski drog vedno pravokotno na hrbtnico v onih točkah, kjer se stopka krivi navzgor.

Če ovira merjenje globočine povprečnega preseka paluba, ki leži pod merilno palubo, se izmeri na zgoraj navedeni način globočina od skladišča do prve palube; na to palubo se prenese točka, do katere seza metrski drog pod palubo, ter se izmeri globočina med prvo palubo in merilno palubo; obe globočini se seštejeta in tej vsoti se doda debelina prve palube, pri čemer se odbije vselej od celokupne globočine tretjina gredne vzbokline.

§ 53.

Širine povprečnih presekov.

Globočine povprečnih presekov, izmerjene na zgoraj navedeni način, se razdele na toliko enakih delov, kolikor jih je predpisanih v § 13. Ustrezne delilne točke se označijo s kredo na metrskem drog; pri označbi prve točke odspodaj je vpoštevati sprednjo debelino notranjega oboja, če se je izmerila globočina do zgornje strani palube.

Ko se je metrski drog zaradi označevanja navedene delitve dvignil in ponovno postavil na prvotni kraj, se izmerijo za vsako izmed označenih točk globočine njim ustrezne širine povprečnih presekov z metrsko vrvico tako, da se uporabijo — če je treba — vilice in da se vrvica trdno potegne do stere. Treba je paziti, da se izvaja merjenje pravokotno na stopko in vzporedno s površino palube in da se izvede vsaka meritev do notranjega oboja, za katerega se vračuni debelina notranjih desak.

Ko se je razdelila celokupna globočina povprečnih presekov na predpisano število enakih delov, je treba, če je pod merilno palubo druga paluba, ustanoviti one točke, od katerih se morajo izmeriti širine, ki ustrezajo pravi palubi, tako da gre ladjemercu od one točke pod merilno palubo, do katere se vračuni globočina povprečnega preseka.

Globočine se morajo zapisati v beležnico.

§ 54.

Druge dimenzije.

Merjenje prostorov nad površino palube (palubnih naprav), prostorov med zgornjimi palubami in merilnimi palubami in onih prostorov pri parniku, ki jih zavzemajo stroji, nadalje merjenje po II. in III. pravilu se mora opraviti tako, kakor je predpisano v zakonu; pri tem je po razmerah uporabljati metrski drog, vilice, metrsko vrvico in svinčnico.

Obrazci, ladjemerski list in razne odredbe.

§ 55.

Obrazci za izračunavanje.

Izračunavanje pri meritvah po I., II. in III. pravilu se olajšuje z uporabo posebnih obrazcev, ki se dobivajo pri onih luških uradih, kjer se opravlja merjenje.

Vzete mere se eventualno po redukciji uvrščajo v dotične stolpce teh obrazcev tako, kakor je predpisano v zakonu, in po navodilih obrazca samega.

Potem se morajo opraviti računi, navedeni v njih; prostor, nakazan v njih, pa se pri tem ne sme prekoračiti.

Pri takih računih je vpoštevati samo dve decimalki, toda drugo decimalko je treba povečati za eno ednico, če je opuščena tretja decimalka večja od 5; samo pri razdelitvi dolžine merjenja, ki ga je izvesti po razredu, kateremu ladja pripada, je treba vpoštevati tri decimalke.

Obrazci, na katerih so bili opravljeni merski računi, dobivajo zaporedno številko ter se morajo redno hraniti pri dotičnem luškem uradu.

§ 56.

Ladjemerski list.

Na podstavi merskih računov, opravljenih z navedenimi obrazci, se izda po preizkušnji v zmislu prihodnjega § 59. predpisani ladjemerski list na enem izmed obrazcev, priloženih tem navodilom, po tem, ali se je merjenje opravilo po I., II. ali III. pravilu.

Če se izda ladjemerski list po II. pravilu, je treba navesti vzrok, zakaj se je uporabilo to pravilo, ne pa I. pravilo, in sicer ali se je uporabilo zato, ker ni bila ladja popolnoma naložena ali ker so v skladišču pretežki ali drugi vkladi ali pa zato, ker ležajo kotlov in strojev preprečuje merjenje ali končno zato, ker nima ladja globočine 1-70 m ali manjše (§ 60.) ter bi bilo merjenje, predpisano po I. pravilu, zaradi tesnih notranjih prostorov pretežko.

Ladjemerski list dobi ono zaporedno številko, s katero je označen obrazec dotičnega izračuna; podpiseta ga zapriseženi ladjemerec in predstojnik luškega urada, pri katerem se je merjenje opravilo.

§ 57.

Odvzemanje prvotnih ladjemerskih listov ob novem merjenju.

Če se meri domača ladja iznova, mora luški urad, pri katerem se opravlja novo merjenje, odvzeti prvotni ladjemerski list.

§ 58.

Kazalo.

Luški uradi, pri katerih se merijo ladje, morajo voditi abecedno kazalo izmerjenih ladij.

§ 59.

Preizkušanje meritev.

Predstojnik luškega urada, pri katerem se opravlja merjenje, mora paziti, da se točno izvršujejo predpisi tega zakona.

Uradnik, ki po § 7. zakona prisostvuje merjenju, mora preizkusiti dotične račune, da ugotovi eventualne pregreške. Ta uradnik mora biti izurjen v takih računih ter mora sopolpisovati vse pregledane obrazce.

§ 60.

Težko notranje merjenje manjših ladij.

Ladje, katerih notranja globočina meri po sredi dolžine 1-70 m ali manj, se smejo meriti po II. pravilu, če je izvajanje I. pravila zaradi tesnih notranjih prostorov pretežko. Umeje se samo po sebi, da velja za trgovske ladje brez palube III. pravilo.

Način, kako se ustanavlja odbitek za prostore strojev, kotlov in premogovnih hranišč po nemškem sistemu.

§ 61.

Če je treba pri parniku ustanoviti odbitek za prostore strojev in kotlov in za premogovna hranišča po nemškem sistemu, ki je omenjen v § 27. zakona, sestoji ta odbitek:

1.) iz kubične vsebine prostorov, ki jih resnično zavzemajo stroji in kotli in ki so potrebni za njih redno funkcioniranje; nadalje iz prostorov, potrebnih za pristop luči in zraka v strojne prostore, najsi so na zgornji palubi, če so samo vračunjeni v celokupno prostornino;

2.) iz kubične vsebine onih stalnih in zaprtih prostorov za spravlanje premogovnega ali drugega kuriva, ki so nepremični in iz katerih se dá kurivo neposredno prenašati v strojne prostore, kolikor niso ti prostori določeni za nakladanje tovora;

3.) pri parnikih na vijak iz kubične vsebine enega ali več tunelov za osi vijaka.

§ 62.

Kubična vsebina prostorov, omenjenih v prejšnjem paragrafu, se meri tako-le:

1.) Dolžina strojnega prostora kakor tudi ostalih hranišč premoga se meri med stenami, ki jih omejujejo.

Potem se v zmislu § 13. izračuni površina teh povprečnih presekov, ki so se izmerili do globočine strojne palube ali do krova, odnosno line, in sicer en presek na vsakem obeh koncev, eden pa po sredi dolžine. Vsoti obeh krajnih povprečnih presekov se prišteje štirikraten znesek osrednjega preseka in celokupni znesek se pomnoži s tretjino razstojja med povprečnimi preseki. Zmnožek da kubično vsebino prostora.

2.) Če paluba nad strojnimi prostorom, omenjena v točki 1.), ni zgornja paluba ladje, se določi kubična vsebina prostora med navedenim krovom in zgornjo palubo tako, da se pomnoži srednja dolžina, srednja širina in srednja višina tega prostora.

Kubična vsebina tega prostora se prišteje preostalemu strojnemu prostoru.

Isto velja za kubično vsebino nepremičnih in stalnih hranišč premoga ali skladišč drugega kuriva, ki drže skozi dve ali skozi več palub.

3.) Če so stroji, kotli ali skladišča kuriva nameščeni v ločenih predelih, se izmerijo vsak zase po načinu pod 1.) in 2.).

4.) Pri parnikih na vijak se določi kubična vsebina enega ali več tunelov, skozi katere drže osi vijaka, če se pomnože srednja dolžina, širina in višina tunela druga z drugo. Če je sestavljen tunel iz več oddelkov, se izmeri vsak zase. Za merjenje pokritih in zaprtih prostorov na zgornji palubi, ki služijo za pristop zraka in luči v strojne prostore ali ki so potrebni za redno delovanje stroja, veljajo predpisi, obseženi v § 21. zakona.

§ 63.

Vsota kubičnih vsebin, izračunjenih na podstavi gorenjega paragrafa, pomnožena z 0-353, dá prostornino, ki jo je odbiti za prostore strojev, kotlov in hranišč premoga; paziti pa je, da ta odbitek, razen pri ladjah vlačilnicah in pri jahtah (§ 26. zakona), ne prekorači 50 % celokupne prostornine.

§ 64.

Odredbe o izvajanju tega zakona izda minister za promet.

§ 65.

Ta zakon stopi v veljavo, ko ga kralj podpiše, obvezno moč pa dobi, ko se razglasi v «Službenih Novinah».

§ 66.

Ta zakon nadomešča naredbo pomorskega oblastva v Bakru z dne 5. novembra 1919., št. 1600, o merjenju ladjine tovornosti (ladjemerstvu), seznamka uredb ministrstva za promet št. 10, «Službene Novine» št. 195/21.

Našemu ministru za promet priporočamo, naj razglasi ta zakon, vsem Našim ministrom, naj skrbe za njegovo izvrševanje, oblastvom zapovedujemo, naj postopajo po njem, vsem in vsakomur pa, naj se mu pokoravajo.

V Beogradu, dne 30. marca 1922.

Aleksander s. r.

Videl in pritisnil državni pečat
čuvar državnega pečata,
minister pravde:

dr. Lazar Marković s. r.

Predsednik ministrskega sveta:

Nik. P. Pašić s. r.

(Podpisi ostalih ministrov.)

2.

MI

Aleksander I.,

**po milosti božji in narodni volji
kralj Srbov, Hrvatov in Slovencev,**

proglašamo in objavljamo vsem in vsakomur, da je zakonodajni odbor narodne skupščine kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev na podstavi člena 130. ustave sklenil v XIII. redni seji, ki jo je imel dne 24. novembra 1921. v Beogradu, in da smo Mi potrdili in potrjujemo, da je naredbo primorskega oblastva v Bakru z dne 1. novembra 1919., št. 1550/19., o luških pristojbinah, seznamka uredb ministrstva za promet št. 9, «Službene Novine» št. 195/21., izpremeniti in da se glasi:

Zakon**o luških pristojbinah.***

§ 1.

Vsaka ladja, ki priplove v jugoslovansko luko, bodisi na sidrišče, bodisi na drugo točko morske obale, ter tam opravi trgovsko operacijo, mora plačati pristojnemu luškemu uradu luško pristojbino po odredbah pričujočega zakona.

* Razglašen v «Službenih Novinah kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca» št. 278, izdanih dne 12ega decembra 1922. (Prilog XL. — 1922.)

§ 2.

Dolžnost, plačati luško pristojbino, nastopi v onem trenutku, ko započne ladja trgovsko operacijo. Plačilo se mora opraviti, preden ladja odplove.

Pomorsko oblastvo pa sme v izjemnih primerih dovoljevati posebne plačilne pogoje.

Od ladje, ki je po izvršeni trgovski operaciji v luki razpremljena ali ki iz drugih razlogov ne odplove iz luke v treh mesecih, je izterjati luško pristobino najkasneje čez tri mesece od dne njenega prihoda.

Taka ladja je toliko časa oproščena plačila luške pristojbine, dokler zopet zaradi izkrcavanja ali vkrcavanja blaga ali potnikov ne priplove v drugo domačo luko bodisi na sidrišče, bodisi na drugo točko obale.

Za plačilo luške pristojbine jamči ladja.

§ 3.

Trgovska operacija v zmislu tega zakona je izkrcavanje ali vkrcavanje potnikov ali blaga.

Za trgovske operacije se ne smatrajo:

- prevzemanje ali izročanje pošte;
- odpošiljanje čolnov na kopnino;
- izročanje ali prevzemanje listov in enostavnih vzorcev;
- popolnjevanje zaloge življenskih potrebščin, ki služijo izključno za potrebe ladje, zaloge premoga, ladijske opreme in predmetov za potrošek, kolikor so ti potrebni, da ladja nadaljuje vožnjo, o čemer odloča pristojni luški urad;
- vkrcavanje ali izkrcavanje pilotov, osebja, katero je služilo za vkrcavanje ali izkrcavanje tovora, jetnikov in oseb brez sredstev, ki so bile odpremljene v domovino; izkrcavanje oseb, ki so spotoma obolele, ali trupel oseb, ki so umrle na potovanju; naposled izkrcavanje onih oseb, ki so bile na potovanju otete z razbite ladje;
- izkrcavanje blaga z ladje, ki je morala pripluti zaradi prebitih poškodb, kolikor se to blago po popravilu iznova vkrea na isto ladjo;
- vkrcavanje ali izkrcavanje blaga in potnikov po oblastvenem naročilu ali spricho višje sile, o čemer odloča pristojni luški urad.

§ 4.

Oproščene so plačila luške pristojbine:

- vojne ladje in ladje, najete izključno za vojaške namene;
- ladje državne lasti;
- vse domače ladje, katerih čista prostornina ne preseza 10 ton;
- jahte vsake zastave, ako jih za take priznavajo dotične države in ako ne opravljajo trgovskih operacij;
- ladje za ribjo lov, pa tudi, če prevažajo sveže ribe ali vado;
- ladjice, dokler posredujejo vkrcavanje ali izkrcavanje;
- domače ladje in druga plovila, ki prevažajo material, določen izključno za javna luška dela;
- novozgrajene ladje, ki vozijo, šele na domači ladjedelnici spuščene na vodo, v domačo luko na prvo krcanje;
- ladje, ki so zaposlene s polaganjem, dviganjem ali popravljanjem podmorskih brzojavnih kablov, kolikor se vzdržujejo kakršnekoli trgovske operacije;
- ladje, ki prirejajo potovanja izključno v znanstvene in poučne namene, ako pomorsko oblastvo priznava obstoj teh pogojev.

§ 5.

Luška pristojbina se odmerja po čisti tonaži, ki se ugotavlja po veljavnih predpisih o merjenju ladjine tovornosti; ulomki nad 50 % se računajo za eno tono, ulomki 50 % ali pod 50 % pa se vobče ne jemljejo v poštev.

§ 6.

Domači parniki plačujejo za vsako čisto tono nastopne pristojbine:

- ako prihajajo iz inozemstva in pristanejo v istem koledarskem letu:
od prvega in drugega potovanja . . . Din 1—,
od tretjega in četrtega potovanja . . . » 0-75,
od petega in vsakega nadaljnjega potovanja . . . » 0-50,
- ako prihajajo iz tuzemstva, brez ozira na število potovanj . . . » 0-50.

Parniki, ki so že plačali eno izmed pristojbin, določenih v tem paragrafu, so oproščeni novih pristojbin v vseh domačih lukah, na sidriščih in vseh drugih točkah domače morske obale za 20 dni, štetih

od dne prve pristaje, za katero je bila pristojbina plačana, in sicer:

1.) ako ne pristanejo v teh 20 dneh v nobeni inozemski luki — razen spričo višje sile — in ako tudi v tem poslednjem primeru ne opravijo nobene trgovske operacije;

2.) ako parniki, omenjeni pod a), ne posredujejo nobenega prometa med lukko, sidriščem in drugimi točkami domače morske obale, kolikor ne gre izključno za prekravjanje blaga in potnikov z ene na drugo redno progo iste družbe.

Parniki, ki ravnajo zoper to odredbo, morajo v vseh lukah, na vseh sidriščih ali drugih točkah domače morske obale, ako pristanejo v omenjenih 20 dneh zaradi posredovanja tuzemskega prometa, plačati vsakokrat pristojbino Din 0-50 za vsako čisto tono.

§ 7.

Domači parniki, ki so na podstavi svojega vpisnega lista upravičeni izključno za plovitev po Jadranskem morju — in sicer proti zapadu do rta Sante Marie di Leuca, proti vzhodu pa do rta Glaronce z Lepantskim zalivom in Jonskimi otoki vred, skupno z lukko in kanalom otoka Zanteja in z rekami, ki se izlivajo v te vode — smejo biti za tekoče koledarsko leto oproščeni luških pristojbin, določenih v § 6., ako plačajo za vsako tono znesek Din 10—.

§ 8.

Domači parniki, ki opravljajo promet izključno med lukami, sidrišči in drugimi točkami domače morske obale ter razen spričo višje sile — a tudi tedaj brez opravljanja trgovskih operacij — ne pristanejo v inozemskih lukah, smejo biti oproščeni luških pristojbin, določenih v § 6., za eno koledarsko leto, ako plačajo ob prostornini do 100 čistih ton za vsako čisto tono Din 1-25, ob prostornini nad 100 čistih ton pa za vsako čisto tono Din 5—.

§ 9.

Domače jadrenice plačujejo za vsako čisto tono nastopno pristojbino:

a) ako prihajajo iz inozemstva:

ladje s prostornino do 100 čistih ton Din 0-10,
nad 100 čistih ton pa » 0-25;

b) ako prihajajo iz tuzemstva:

ladje s prostornino do 100 čistih ton Din 0-05,
nad 100 čistih ton pa » 0-125.*

Jadrenice, ki so plačale eno izmed pristojbin, določenih v tem paragrafu, so oproščene pristojbine za 60 dni, štetih od dne prve pristaje, za katero je bila pristojbina plačana, v vseh lukah, na vseh sidriščih in na vseh drugih točkah domače morske obale, ako v teh 60 dneh ne pristanejo v nobeni inozemski luki razen spričo višje sile, in ako ne opravijo v tem zadnjem primeru nobene trgovske operacije.

Domače jadrenice se smejo za tekoče koledarsko leto oprostiti plačila zgoraj navedenih luških pristojbin, ako plačajo za vsako čisto tono dvakratni znesek dotične luške pristojbine, kakor pač gre za tuzemsko ali inozemsko plovitev.

Domače jadrenice, ki so opremljene s pomožnim motorjem, plačujejo poleg tu določenih pristojbin še dodatno pristojbino 50 %.

§ 10.

Za inozemske, domačim neizenačene ladje je ob vsakem prihodu plačati za vsako čisto tono luško pristojbino Din 2-50.

§ 11.

Pravica države, izterjati zneske, ki se spričo ne-točne uporabe zakona vobče niso izterjali ali so se izterjali v manjšem znesku, zastara v enem letu od dne, od katerega bi se bila morala pristojbina plačati.

V enakem roku smejo zahtevati stranke povračilo nezakonito plačanih zneskov.

Luške pristojbine odmerja pristojni luški urad.

Glede spornih vprašanj, ki izvirajo iz odmerjanja luških pristojbin, odloča v drugi stopnji pomorsko oblastvo, v tretji pa ministrstvo za promet.

Ako je odločba prve in druge stopnje enaka, ni nadaljnega pravnega leka.

§ 12.

Od celokupnega dohodka iz luških pristojbin, izterjanih na podstavi tega zakona, se steka 10 % v pomorski ubožni fond.

* Priobčeno po popravku v «Službenih Novinah kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca» št. 293, izdanih dne 29. decembra 1922.

§ 13.

Odredbe o izvajanju zakona o luških pristojbinah izda minister za promet.

§ 14.

Ta zakon stopi v veljavo, ko ga kralj podpiše, obvezno moč pa dobi, ko se razglasi v «Službenih Novinah», ter nadomešča naredbo pomorskega oblastva v Bakru z dne 1. novembra 1919., št. 1550/19., o luških pristojbinah, seznamka uredb ministrstva za promet št. 9, «Službene Novine» št. 195/21.

Našemu ministru za promet priporočamo, naj razglasi ta zakon, vsem Našim ministrom, naj skrbe za njegovo izvrševanje, oblastvom zapovedujemo, naj postopajo po njem, vsem in vsakomur pa, naj se mu pokoravajo.

V Beogradu, dne 30. marca 1922.

Aleksander s. r.

Videl in pritisnil državni pečat

čuvar državnega pečata,
minister pravde:

dr. L. Marković s. r.

Predsednik ministrskega sveta:

Nik. P. Pašić s. r.

(Podpisi ostalih ministrov.)

Uredbe osrednje vlade.

3.

Odločba, s katero se izpreminjajo tarifne postavke za izvoz prasičev, masti in izdelkov iz mesa.*

Ministrski svet je sklenil v seji dne 23. decembra 1922. na podstavi členov 4. in 5. zakona o izvozu in izvoznih carinah («Službene Novine» št. 215 z dne 27. septembra 1921.***) tako-le:

I. Tarifne postavke 9., 10. in 11. izvozne tarife k zakonu o izvozu in izvoznih carinah z dne 23. septembra 1921. («Službene Novine» št. 215 z dne 27. septembra 1921.) se izpreminjajo ter se glase:

Tar. post. 9. Prasiči:

1. živi:

a) do 70 kg žive teže (prepo-vedano);

b) preko 70 kg žive teže . . . Din 450— za 100 kg
ali . . . » 600— za glavo

2. Zaklani (po izbiri izvoznikovi) Din 400— za 100 kg

3. Meso sveže in nasoljeno . . . » 150— za 100 kg

Pripomba. Kakor sveže in nasoljeno svinjsko meso se ocarinjajo tudi jetra, sree, pljuča in obisti.

Tar. post. 10. Mast:

1. Svinjska in slanina Din 600— za 100 kg

2. Gosja » 2500— za 100 kg

Tar. post. 11. Izdelki iz

mesa » 150— za 100 kg

Pripomba. Izvoz živih in zaklanih živali, svežega in predelanega mesa in slanine, perutnine kakor tudi vobče vseh živalskih sirovin in njih izdelkov se sme vršiti samo preko odrejenih omejenih veterinarskih postaj, odnosno carinarnic, in z dovolitvijo državnega živinozdravnika, postavljene po ministrstvu za poljedelstvo in vode.

Od tega se izvzemajo pošiljke v poštnih paketih, težke 5 kilogramov.

II. S to odločbo, ki stopi v veljavo z dnem razglasitve v «Službenih Novinah», se ukinja odločba ministrskega sveta C br. 55.990 z dne 6. septembra 1922. («Službene Novine» št. 199 z dne 9. septembra 1922.***)

C br. 68.845.

Predsednik ministrskega sveta:

Nikola P. Pašić s. r.

(Podpisi ostalih ministrov.)

* Razglašena v «Službenih Novinah kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca» št. 290, izdanih dne 26. decembra 1922.

** Uradni list pod št. 306 iz leta 1921.

*** Uradni list pod št. 309.

4.

Odločba, s katero se ukinjajo odbori pri Narodni banki in njenih podružnicah.*

S pravilnikom o reguliranju prometa z devizami in valutami z dne 23. septembra 1921.** in z izpremembami z dne 25. februarja 1922.*** je določena ustanovitev odborov pri Narodni banki in njenih podružnicah kakor tudi njih funkcija. Dajali so dovolila za uvoz blaga in za nakup deviz ter so morali kontrolirati uporabo deviz kakor tudi izpričevanje obveznosti za zavarovanje valute od izvoza.

Ti odbori, ki jih je bilo 11, niso dali zaželenih rezultatov; po drugi strani pa so ustvarili režim individualnih dovolil z vsemi posledicami, ki neizogibno izvirajo iz tega režima. Razen tega je treba za njih vzdrževanje znatnih izdatkov.

Zato se usojam naprositi ministrski svet, naj izvoli skleniti na podstavi člena 1. zakona o prometu z devizami in valutami:

1.) Odbori pri Narodni banki in njenih podružnicah se ukinjajo.

2.) Banke, pooblašene za poslovanje z devizami in valutami, izdajajo devize in ostala plačilna sredstva uvoznikom za njih potrebe, ko dobe od njih obvezo, da izpričajo njih uporabo za uvoz najkasneje v šestih mesecih. Banki je vselej predložiti v vpogled potrdilo o protokolirani firmi in o plačanem davku. Pooblašene banke morajo kontrolirati izpolnjevanje teh obvez, generalni inspektorat pa nadzira, ali pravilno opravljajo to kontrolo. Zato morajo banke kot prodajalci in uvozniki kot kupci voditi potrebne kontrolnike, ki se predpišejo v ta namen.

Minister za finance se pooblašča, da sme izdati potrebne naredbe za izvajanje tega sklepa.

Ta odločba velja od dne 1. januarja 1923.

Minister za finance:

dr. M. M. Stojadinović s. r.

*

Ministrski svet je v današnji seji odobril gojenje odločbo.

V Beogradu, dne 23. decembra 1922.;

I. br. 33.440.

Predsednik ministrskega sveta:

Nik. P. Pašić s. r.

(Podpisi ostalih ministrov.)

Razglasi osrednje vlade.

Razglas o kurzu listin, izdanih na zlato ali inozemsko valuto, za čas od dne 1. do vštetelega dne 31. januarja 1923.†

Da bi se pravilno pobirale takse po zakonu o taksah in pravilno določala pristojnost za sojenje, nadalje zato, ker se vrednost listin, izdanih na zlato ali inozemsko valuto proti dinarju menjava, je določil gospod minister za finance z odlokom z dne 21. t. m., I br. 33.849, nastopne kurze, po katerih se morajo preračunavati na vrednost dinarja vse listine, ki slovejo na zlato ali inozemsko valuto:

1 napoleon ali 20 dinarjev v zlatu	Din 237—
1 turška lira v zlatu	» 397—
1 angleški funt	» 425—
1 ameriški dolar	» 91—
100 francoskih frankov	» 660—
100 švicarskih frankov	» 1700—
100 grških drahem	» 109-50
100 italijanskih lir	» 468—
100 nemških mark	» 1-32
100 češkoslovaških kron	» 281—
100 madžarskih kron	» 4—
100 romunskih lejev	» 52-50
100 bolgarskih levov	» 65—
100 španskih pezet	» 1400—
100 nizozemskih goldinarjev	» 3625—
100 danskih kron	» 1861—
100 avstrijskih kron	» 0-13
100 poljskih mark	» 0-52

* Razglašena v «Službenih Novinah kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca» št. 290, izdanih dne 26. decembra 1922.

** Uradni list pod št. 304 iz leta 1921.

*** Uradni list pod št. 52 iz leta 1922.

† Priobčen v «Službenih Novinah kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca» št. 290, izdanih dne 26. decembra 1922.

Ti kurzi morajo veljati za čas od dne 1. do vstetega dne 31. januarja 1923.

Po teh kurzi se pobirajo tudi luške takse, o čemer izda generalna direkcija posrednih davkov potrebna navodila.

Iz pisarne generalnega inspektorata ministrstva za finance v Beogradu,
dne 21. decembra 1922.; I br. 33.849.

Razglasi pokrajinske uprave za Slovenijo.

Odobritev šolskih knjig.

Št. 4922, z dne 20. decembra 1922.

Pokrajinska uprava, oddelek za prosveto in vere, je odobrila z razpisom z dne 20. decembra 1922., št. 4922, učno knjigo: «Zgodovina za meščanske šole, II. del. Novi vek. Spisal Josip Prinar, ravnatelj meščanske šole v Celju. Cena vezani knjigi 18 Din. V Ljubljani 1922. Založila Jugoslovanska knjigarna».

Št. 4983, z dne 21. decembra 1922.

Pokrajinska uprava, oddelek za prosveto in vere, je odobrila z razpisom z dne 21. decembra 1922., št. 4983, šolsko knjigo: «Marija Stuart»; spisal Fr. Schiller, tragedija v 5 dejanjih; s porabo Cegnarjevega prevoda poslovenil Oton Župančič. Prodajna cena 12 Din. Izdala kr. zaloga šolskih knjig in učil v Ljubljani».

Pokrajinska uprava za Slovenijo.

Oddelek za prosveto in vere.

Št. 3968. vet.

Izkaz o stanju živalskih kužnih bolezni v Sloveniji z dne 30. decembra 1922.

Opazka: Imena okrajnih glavarstev in mestnih magistratov so natisnjena z debelejšimi, imena občin pa z navadnimi črkami. Številka pred dvopičjem znači število zakuženih krajev, številka za dvopičjem število zakuženih dvorcev v občini.

Slinavka in parkljevka.

Brežice: Bizeljsko 1:1, Podsreda 1:1, Sromlje 1:1, **Celje:** Roginska gorica 1:1, Šmarje pri Jelšah okolica 1:2, Zibika 1:2, **Kočevje:** Velike poljane 1:1, Ribnica 1:1, **Krško:** Cerklje 4:11, **Ljubljana okolica:** Devica Marija v Polju 1:1, Dobrunje 1:1, Grosuplje 1:2, Ježica 1:6, **Maribor:** Sv. Marjeta na Dravskem polju 1:4, **Ptuj:** Vurberk 1:3, **Ljubljana mesto** 6.

Vranični prisad.

Kamnik: Radomlje 1:1, **Ljubljana mesto** 1.

Smrkavost.

Ljubljana mesto 1.

Garje konj.

Celje: Ponikva 1:1, **Litija:** Polšnik 1:1.

Steklina.

Slovenjgradec: Legen 1:1.

Svinjska kuga.

Kočevje: Videm 1:2, **Maribor:** Radvanje 1:1, **Slovenjgradec:** Janžev vrh 1:1, Vuzenica 1:3.

Svinjska rdečica.

Litija: Bukovica 1:1, **Ljubljana okolica:** Dobrova 1:1, **Ptuj:** Pušonci 1:1, Veličane 1:1.

Tuberkuloza govedi.

Ljubljana okolica: Zgornja Šiška 1:1.

V Ljubljani, dne 30. decembra 1922.

Pokrajinska uprava za Slovenijo.

Oddelek za kmetijstvo.

Po naročilu pokrajinskega namestnika:

Paulin s. r.

Razglasi oddelka ministrstva za trgovino in industrijo v Ljubljani.

Št. 8056/22.

Razglas.

Ministrstvo za trgovino in industrijo je odobrilo z odlokom z dne 7. novembra 1922., VI. št. 5218, Zadrugi gospodarski banki, d. d. v Ljubljani, ustanovitev delniške družbe z imenom: «Hydra», d. d. za galvanične elemente in elektrotehniko» s sedežem v Ljubljani.

Družba se namerja baviti z izdelovanjem galvaničnih elementov in elektrotehničnega materiala vseh vrst, nadalje s prodajo teh fabrikatov.

Osnovna delniška glavica znaša 375.000 Din ter je razdeljena na 3750 delnic po Din 100 nominalne, ki se glase na prinosnika.

Ministrstvo za trgovino in industrijo,

oddelek v Ljubljani,

dne 22. decembra 1922.

Dr. Marn s. r.

Razglasi zdravstvenega odseka za Slovenijo.

Št. 15.110/22.

Tedenski izkaz o prenosnih boleznih na ozemlju pokrajinske uprave za Slovenijo.

(Od dne 10. do dne 16. decembra 1922.)

Okraj	Ostalih	Na novo obolelih	Ozdravljenih	Umrlih	Ostalih v nadaljnji oskrbi
Trebušni tifus (Typhus abdominalis).					
Brežice	1	.	.	.	1
Celje okolica	2	.	.	.	2
Kamnik	1	.	.	.	1
Kranj	1	1	.	.	1
Krško	1	.	.	.	1
Ljubljana okolica	1	.	.	.	1
Litija	4	.	.	.	4
Ljutomer	1	1	.	.	1
Maribor mesto	1	.	.	.	1
Novo mesto	2	.	.	.	2
Murska sobota	2	.	.	.	2
Griža (Dysenteria).					
Celje okolica	1	.	.	.	1
Celje mesto	1	.	1	.	.
Kranj	2	.	.	.	2
Ljubljana mesto	1	1	.	.	1
Škrlatinka (Scarlatina).					
Brežice	11	.	1	1	9
Celje mesto	1	.	.	.	1
Krško	20	.	16	.	4
Kočevje	6	.	2	.	4
Ljubljana okolica	1	1	.	.	1
Ljubljana mesto	2	3	.	.	5
Litija	20	3	9	.	14
Ljutomer	3	3	1	1	4
Maribor okolica	5	3	2	.	6
Maribor mesto	11	1	1	.	11
Ptuj okolica	1	1	.	.	2
Radovljica	1	3	1	.	3
Slovenjgradec	2	3	.	.	5
Davica (Diphtheria).					
Črnomelj	1	.	1	.	.
Celje mesto	1	.	.	.	1
Kamnik	1	1	.	.	1
Kranj	1	1	1	.	1
Ljubljana mesto	1	3	.	1	3
Ljutomer	2	.	.	.	2
Maribor mesto	1	1	1	.	1
Ptuj okolica	1	2	.	.	2
Slovenjgradec	10	4	1	.	13
Murska Sobota	1	.	1	.	.
Trahom.					
Kamnik	3	1	2	.	2
Kranj	1	.	.	.	1
Ljubljana mesto	3	1	.	.	4
Radovljica	1	.	.	.	1
Ošpice.					
Slovenjgradec	37	.	25	.	12

¹ Oddan v bolnico.

V Celjski okolici je ugriznil 3 osebe stekel pes.

Zdravstveni odsek za Slovenijo v Ljubljani,

dne 22. decembra 1922.

Sanitetni šef: dr. Katičič s. r.

Št. 15.267/22.

Razpis.

Zdravstveni odsek za Slovenijo v Ljubljani razpisuje službo okrajnega zdravnika pri okrajni sanitetni upravi v Celju v IX., odnosno VIII., odnosno VII. činovnem razredu državnih uradnikov.

Okrajnemu zdravniku se poverijo tudi posli jetniškega zdravnika v Celju proti nagradi letnih 2000 Din.

Prosilci naj vložijo svoje pravilno kolkovane prošnje do dne

1. februarja 1923.

pri zdravstvenem odseku za Slovenijo v Ljubljani.

Prošnjam naj se priloži doktorski diplom (ali njega prepis), izpričevalo o fizikatnem izpitu, dokazilo o izobrazbi, dosedanjem službovanju, starosti, državljanstvu in fizični sposobnosti.

Prosilci, ki še nimajo fizikatnega izpita, se nastavijo provizorno ter se morajo zavezati, da opravijo ta izpit vsaj v dveh letih.

Zdravstveni odsek za Slovenijo v Ljubljani,

dne 27. decembra 1922.

Sanitetni šef: dr. Katičič s. r.

Razglasi drugih uradov in oblastev.

Preds. 1155/4/22—1.

3—1

Razpis.

Odda se mesto sodnega sluge pri deželnem sodišču v Ljubljani.

Oddado se tudi mesta, ki bi se izpraznila po premetitvi ali pa kako drugače tekom razpisa.

Prosilci naj vložijo pravilno kolkovane in opremljene prošnje, ki morajo biti svojeručno spisane, po službeni poti najkasneje do dne

6. februarja 1923.

pri podpisnem predsedništvu.

Prosilci, ki še niso v državni službi, morajo izkazati znanje slovenskega jezika v govoru in pismu; prošnji morajo priložiti rojstni in domovinski list, zadnje šolsko izpričevalo, нравstveno izpričevalo in uradno izpričevalo državnega zdravnika, da so za državno službo sposobni. Končno morajo izkazati, da so izpolnili svojo aktivno vojaško dolžnost ali pa da so je trajno oproščeni.

Vojni invalidi se opozarjajo na naredbo celokupne Narodne vlade z dne 20. novembra 1918., Ur. l. št. 115, vojni dobrovoljci na zakon o dobrovoljcih z dne 30. decembra 1921., Ur. l. št. 90 iz leta 1922., vojaški certifikatisti pa na predpise zakona z dne 19. aprila 1872., avstr. drž. zak. št. 60.

Ker se odda tudi mesto, ki se izprazni tekom razpisa, naj navedejo prosilci izrečno vsa mesta, za katera prosijo, ako bi se izpraznila.

Predsedništvo deželnega sodišča v Ljubljani,

dne 23. decembra 1922.

Preds. 1209/4/22—1.

3—1

Razpis.

Odda se poduradniško mesto pri okrožnem sodišču v Celju, odnosno pri drugem sodišču, kjer se izprazni tako mesto ali mesto sodnega sluge po objavi natečaja ali po premetitvi.

Pravilno kolkovane in opremljene prošnje, ki morajo biti svojeručno spisane, naj se vložijo najkasneje do dne

1. februarja 1923.

pri podpisnem predsedništvu, in sicer jih morajo vložiti prosilci, ki so že v državni službi, po službeni poti.

Prosilci, ki še niso v državni službi, morajo izkazati znanje slovenskega jezika v govoru in pismu; prošnji morajo priložiti rojstni in domovinski list, zadnje šolsko izpričevalo, нравstveno izpričevalo in uradno izpričevalo uradnega zdravnika, da so za zapošeno mesto sposobni. Končno morajo izkazati, da so izpolnili svojo aktivno vojaško dolžnost ali pa da so je trajno oproščeni.

Vojni invalidi se opozarjajo na naredbo celokupne Narodne vlade z dne 20. novembra 1918., Ur. l. št. 115. Za take se priznavajo le oni, katerih zmožnost za delo se je vsled poškodb, dobljenih v vojni, zmanjšala najmanj za 20%. Invalidnost morajo izkazati z izvidom nadpregleda, izdanim po eni ali drugi pukovski okružni komandi naše države.

Vojni prostovoljci se opozarjajo na člene 1., 2. in 8. uredbe o prostovoljcih z dne 18. decembra

1919., Uradni list št. 38 iz leta 1920., vojaški certifikatisti pa na predpise zakona z dne 29. aprila 1872., avstr. drž. zak. št. 60.

Ker se oddado tudi mesta, ki se morda izpraznijo po objavi natečaja ali po premestitvi, naj invalidi, prostovoljci in certifikatisti v svojih prošnjah izrečno navedejo vsa mesta, za katera prosijo, ako bi se izpraznila.

Predsedništvo okrožnega sodišča v Celju,
dne 22. decembra 1922.

C 292/22—1.

Oklic.

V pravdi Terezije Nagyjeve, rojene Szepove, posestnice v Gornjem Lakošu, zoper Martina Duha, naposled posestnika v Čentibških goricah, Mikloša Szomija, naposled posestnika v Kapci, in druge zaradi priznanja lastniške pravice se določa narok za ustno razpravo na dan

8. januarja 1923.

ob devetih pri tem sodišču v sobi št. 21.

Ker je bivališče prvih dveh tožencev neznan, se jima postavlja za skrbnika dr. Karel Šabec, odvetnik v Dolnji Lendavi.

Okrajno sodišče v Dolnji Lendavi, oddelek II.,
dne 20. decembra 1922.

C 293/22—1.

Oklic.

V pravdi Ane Škrabanove, rojene Palove, posestnice v Lendavskih goricah, zoper Oskarja Oriša, davčnega uradnika v Mohacsu (Ogrsko), zaradi izročitve listine za vknjižbo se določa narok za ustno razpravo na dan

8. januarja 1923.

ob devetih pri tem sodišču v sobi št. 21.

Ker je vročitev na Madžarsko nemogoča, se postavlja tožencu za skrbnika dr. Karel Šabec, odvetnik v Dolnji Lendavi.

Okrajno sodišče v Dolnji Lendavi, oddelek II.,
dne 20. decembra 1922.

St. 27.977.

Razglas.

Po odloku ministrstva za notranje posle z dne 21. decembra 1922., št. 38.235, je odredil Njegovo Veličanstvo kralj Aleksander I. na predlog ministra za notranje posle in po zaslišanju ministrskega sveta, da je narodno skupščino, izvoljeno dne 28. novembra 1920. kot ustavotvorno in z ukazom z dne 29. junija 1921. pretvorjeno v zakonodajno, razpustiti.

Na temelju člena 69. ustave se morajo izvršiti nove volitve narodnih poslancev v nedeljo dne 18. marca 1923.

po predpisih zakona o volitvah narodnih poslancev za narodno skupščino kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Dne 18. marca 1923. izvoljena narodna skupščina bo sklicana na izredno sejo na dan 16. aprila 1923. Stalni volilni imeniki volilcev za narodno skupščino za mesto Ljubljano so razgrnjeni pri mestnem magistratu v mestni posvetovalnici vsak dan od 8. do 12. dopoldne in od 2. do 6. popoldne vsakomur na vpogled.

Vsakdo ima pravico, da v navedenih urah abecedni volilni imenik pregleda, prepíše, razglasi in natisne ter da zahteva bodisi zase, bodisi za drugega, naj se popravi v njem, kar misli, da je treba popraviti.

Popravek volilnega imenika se lahko zahteva pri mestnem magistratu neposredno ustno ali pisмено; vsaki zahtevi popravka pa se morajo priložiti potrebna dokazila.

Ukaz o volitvah v narodno skupščino je bil razglašen v «Službenih Novinah» dne 22. decembra 1922.

Po določilu člena 12. zakona o volilnih imenikih z dne 30. maja 1922. se smejo

popravki volilnega imenika zahtevati še 15 dni po razglasitvi volitev, to je do vštete dne 6. januarja 1923.

Pri volitvi poslancev v narodno skupščino dne 18. marca 1923. smejo glasovati samo one osebe, ki so vpisane v volilnem imeniku.

Mestni magistrat v Ljubljani,
dne 28. decembra 1922.

Vladni komisar: dr. Senekovič s. r.

Razne objave.

Tarifski popusti.

19

Objavo razglašaja	Pogodnost se pripoznava			Pogodnost velja v dobi	Pri-poznani voza-rinski stavek	Na-čin pro-iz-ved-be
	za predmete	za prevozno progo				
		od	do			
	meso, sveže, pozicije F—15—a, živino, zaklano in mrtvo, perutnino iz poz. T—7—b	vseh postaj južne železnice v kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev		Pošiljke morajo biti predane v prevoz kot sporo-vozna roba v količini po najmanj 10.000 kg za tovorni list in voz, od- nosno se mora plačati vozarina najmanj za to količino	od dne 1. janu- arja 1923. do pro- izvedbe v tarifi	voza- rinski stavek razreda A
	sadje in jagode vseh vrst, posušeno, poz. O—1—b					
	pekmez iz sliv (češ- pljeva čežana, lequar)			Pošiljke morajo biti pre- dane v prevoz kot spo- rovozna roba v količini po najmanj 5000 kg za tovorni list in voz, od- nosno se mora plačati vozarina najmanj za to količino		
	solno kislino in žvep- lovo kislino	Hrastnika	prehodnih postaj Postojne trz., Prevalj trz., Špilj trz.	Pošiljke morajo biti pre- dane v prevoz kot spo- rovozna roba z direk- tnimi mednarodnimi to- vornimi listi na inozem- ske postaje v količini po najmanj 10.000 kg za tovorni list in voz, od- nosno se mora plačati vozarina najmanj za to količino. Za pošiljke, ki bi se morale vsled na- knadne odredbe izročiti naslovljencu na eni ali drugi postaji naše kralje- vine, je ta pogodnost izključena.	od dne 1. janu- arja 1923. do pre- klica, najdalje pa do konca meseca decem- bra 1923.	voza- rinski stavek razreda B
	platno in perilo	Ljubljane gl. k.	Zaloga	V tovornem listu mora biti označen kot prejem- nik ali pošiljatelj pred- stavnik „Sveruskog zema- ljskog Saveta“. V re- laciji: Ljubljana gl. k. - Zaloga in nazaj velja ta popust dvakrat na mesec v teži do 1000 kg po pošiljki, v relaciji: Zaloga - Sv. Lovrenca na Dravskem polju in nazaj enkrat na mesec v teži do 2000 kg po pošiljki. V relaciji: Virovitica - Su- hopolja in obratno velja ta popust dvakrat na mesec v teži do 2000 kg po pošiljki		voza- rinski stavek razreda vojaške tarife
		Zaloga	Ljubljane gl. k.			
		Zaloga	Sv. Lovrenca na Dravskem polju			
		Sv. Lovrenca na Dravskem polju	Zaloga			
		Virovitice	Suhopolja			
		Suhopolja	Virovitice			
	premog iz poz. K—23	Prevalj	industrij- skega tira pri km 70.1 med Prevaljami in Dravo- gradom-Mežo	Vozarina se mora pla- čati najmanj za tovorno težo uporabljenega vo- za. Za koks velja ta vo- zarinski stavek, ako se plača vozarina najmanj za 10.000 kg za tovorni list in voz; ako se pa uporabljajo vozovi s to- vorno težo 20 ton ali več, se plača vozarina najmanj za 15.000 kg za tovorni list in voz. Rav- nati se je po določbah pogodbe, ki velja za uporabo zgoraj omenje- nega industrijskega tira.		140 par za 100 kg

Družba južne železnice pod št. 8122/III

S kartiranjem.

Opomba. Pozicije se nanašajo na klasifikacijo robe tarife, del I., oddelek B, veljavne izza dne 1. januarja 1918.